

SRI K. B. SHIVAJIAH:—Sir, that is the intention of the Government. We have divided grading of cocoons into 5 groups i.e., A.B.C. D.E. so that the grader can understand what type of quality he has brought to the market, what is the actual price and all that. He should not be cheated by the buyers. That is the intention of the Government. The present difficulty is we want to make a infrastructure which requires some establishment also. So, we have already introduced system at Kanakapura on a experiment basis. If it proves successful we will extend it to all the markets. Further, I would like to say more grading will not solve the problem of the markets. We should also think in terms of purchasing the cocoons. That is the intention of the Government.

Revision of salary of Archakas of the Temples of Mysore City

169 **SRI H. GANGADHARAN** (Krishnaraja).—Will the Minister of State for Major and Medium Irrigation and Muzrai be pleased to state.—

(a) whether it is a fact that important temples of Mysore City were being maintained and managed by the Royal Family of Mysore and after demise of Sri Jayachamaraja Wodeyar, the Management of such temples like Chamundeshwari Temple are taken over by Government ;

(b) whether it is also a fact that the Archakas of the above temples were paid periodical remuneration on various occasions and as well they were getting a nominal salary of Rs. 2 to 5 per month

(c) whether it has come to the notice of Government that the salary of the said Archakas has not been revised and they are not given any help also at present ;

(d) if so, whether Government intend to revise their salary in view of their services to the temples?

SRI N. BASAVAJIAH (Minister for Major and Medium Irrigation and Muzrai).—

(a) Yes.

(b) The temple servants were being paid a monthly salary. Some of them who had to perform duties only for a limited time are getting a nominal salary of Rs. 2 to 5 p. m.

(c) Yes.

(d) This question is under examination of the Management Committee of these Temples.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್:—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜವಂಶತನದವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಮುಖ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪ್ಯಾಲೇಸ್‌ನವರಿಗೂ ತಮಗೂ ಏನಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮುಂದುವರಿದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಅರವಂಶಿಯವರೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ:—ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನಾಗಿತ್ತು ಅಂದರೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗೆ ಬಿಡದೇ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ, ವಗೈರೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ಸೇವೆ ವಗೈರೆಗಳು ಸಹಯೋಗ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ವಿನಿವೇದನಾ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್:—ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆಲವು ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨ ರಿಂದ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೆ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂದರೆ ಅವರ ವರ್ಧಂತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದರಿಂದ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ:—ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಟೈಮ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೨ ರಿಂದ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್:—ಸ್ವಾಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡು ಮುಂತಾದ ಇತರೇ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಅರಮನೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ:—ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಅರ್ಕಾಟಾಜೆಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಸೂಪರ್‌ವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಂದಾಗ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್:—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟು, ಬಿರ್ಚ್ ಎಷ್ಟು, ಉಳಿತಾಯ ಏನಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಈಗ ಇತರೇ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ:—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಅರಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ೨೫. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೮ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ದೊಡ್ಡವು. ಅವುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಿರ್ಚ್ ಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹಾಕಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಆದಾಯವನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.